

Petri Hirvonen (s. 1972)

Vartuin lapsuuteni pienen pohjoiskarjalaisen kunnan vielä pienemmällä sivukylällä, jonka kyläkoulussa saattoi parhaimmillaankin olla vain 20 oppilasta. 70-lukulaisen kylän ainoita palveluita edustivat koulun lisäksi yhä tänäkin päivänä toimiva kyläkauppa, Postipankki sekä kirjasto. Näistä henkilökohtaisesti läheisimmäksi muodostui viimeksi mainittu, vaikka kaupasta sai ylivertaisen herkullisia merirosvo- ja hedelmärahoja!

Kotonakin meillä oli jonkin verran kirjoja, mutta omani muodostuivat lähes yksinomaan Lasten Oman Kirjakerhon Disney-painotteisista teoksista, joihin sain onneksi vastapainoa kirjastosta. Valitettavasti en pysty muistamaan mitään niin ihanan nostalgista näkymää kuin ensimmäinen käyntini kirjastossa, vaikka ilomielin hellisin sellaista muistoa sydämessäni. Monta myöhempää kertaa muistilokeroistani sen sijaan löytyy, vähintäänkin lyhyinä välähdyksinä.

Alle kouluikäisenä rakkaimmaksi kirjakseni muodostui Zdeněk Milerin *Kuinka myyrä sai housut*. Lainasin sen kirjastosta lukemattomia kertoja ja uppouduin sen täyteläiseen värimaailmaan tunneiksi, täysin kuvien ja niiden avaaman kertomuksen lumoissa. Lukemaan opin vasta kuusivuotiaana, mutta hyvästä kirjasta ja sarjakuvasta lapsi osaa tietenkin hahmottaa kerrotun pelkästä kuvallisestakin esityksestä. Ainakin jonkin verran sinne päin.

Kirjojen ohella lapsuuteni tärkeimpiä lukemisia olivat sarjakuvat. Ei niinkään se meille suomalaisille pakollinen, suoranaiseksi uskonoksi kohotettu *Aku Ankka*, vaan etupäässä *Tarzan* ja *Mustanaamio*. Koska olen pienestä pitäen ollut jonkin sorttinen vastarannankiisä, suuntauduin myös vahvasti *Aku Ankan* kilpailijaan, *Nakke Nakuttajaan*. Tämähän suorastaan pöyristytti muutamia ikätovereita, joiden maailmankuvaan ei mahtunut muuta kuin hra A. Ankka.

Muistan jopa ensimmäisen *Tarzan*-sarjakuvalehteni ja tilanteen, jossa sen sain. Isäni osti sen minulle paikallisen kaljabaarin lehtipisteestä, numero oli 11/77. Tuohon aikaan ainakin maaseutupitäjissä oli tavallista, että kapakassa käydessään vanhemmat ottivat lapset mukaan. Vanhempani eivät olleet mitään ahkeria kapakassa juoksijoita, mutta onnekseni pääsin näkemään senkin maailman. Sivumennen sanoen se oli ainakin meillä päin tyystin toisenlaista kuin tänä päivänä. En muista koskaan todistaneni mitään suuria aggressioita, jotka tämän päivän harhaisessa machomaailmassa tuntuvat olevan asian pääelementtejä.

Tarzan! Luultavasti olin ehtinyt jo nähdä tuota kaikista sankareista suurinta Johnny Weissmullerin muodossa televisiosta, mutta sarjakuvat veivät aivan jalat alta! Olkoonkin, että todella laadukkaat *Tarzan*-sarjakuvajulkaisut olivat Suomessa perin harvinaisia. Lapsena silmäni eivät kuitenkaan puuttuneet liian raskaasti taiteellisiin näkökohtiin, vaan annoin ruutujen imaista pienen olentoni Afrikan mystisiin viidakoihin. Väitän tänäkin päivänä todella olleeni siellä jollakin tasolla, niin käsin kosketeltavan täyteläisesti viidakon valtias vei mukanaan.

Sarjakuvaa seurasi n. 9-vuotiaana Edgar Rice Burroughsin alkuperäiset *Tarzan*-romaanit, joita piskuisesta kyläkirjastostamme löytyi valitettavasti ainoastaan yhdeksän alkupään osaa. Koskaan eivät mielestäni haihdu ne ylivertaisen huikeat lukukokemukset kodin ruskealla vakosamettisohvalla! Luin Tarzania aamulla ennen kouluunlähtöä, jatkoin koulun jälkeen ja niin kauan kunnes vanhemmat osoittivat nukkumaan. Tarvitsisin Eino Leinon, Reino Helismaan, Juha Vainion ja Juice Leskisen yhteen nivoutuneet kirjoittajanlahjat kyttäkseni kuvaamaan niitä sfäärien yllä liiteleviä, yli kaiken kohoavia tuntemuksia jotka Tar-

zan-kirjat minulle soivat!

Tarzan ei ole jättänyt koskaan. Tänäpä, vuonna 2014, olen 42-vuotias ja Tarzanit sekä muukin Edgar Rice Burroughsin tuotanto kuuluvat edelleen jokakesäiseen lukemistooni. Harmikseni en kykene enää tavoittamaan lapsena saavuttamiani psykedeelisiä lukutasoja, vaan minun on tyydyttävä siihen vähään mikä tässä iässä suodaan...

Tarzan ei kuitenkaan kulkenut mukana aivan tauotta keski-ikään saakka. Klassisen ihmisen kehitystarinan mukaisesti seuraavaksi pitäisi kuvaan tulla jotakin fiinimpää, ylevän kehittävää nuorisokirjallisuutta. Ei kuitenkaan minulla, jolla veri kuohuu suonissa vastavirtaan. Koin opettajien tuputtamat ”lapset seikkailevat” -nuorisokirjat suorastaan puistattaviksi, joten 10-vuotiaana paiskasin kättä kiosikirjallisuuden kanssa.

Välttääkseni 10-osaiseksi kirjasarjaksi venyvän sepustuksen, tyydyn mainitsemaan ai-noastaan muutaman seikan... Villin Lännen kioskipokkari/lehtimuotoiset sarjat tulivat Tarzanin tavoin osaksi elämäni ja persoonaani siinä määrin erottamattomina elementteinä, että luen niitä vieläkin – nykyään tosin huomattavasti enemmän kuin nuoruudessani.

Havaitsin nimittäin jo varhain oudon ristiriidan yleisen paheksuvan motkotuksen – joka oli 80-luvulla vallalla – ja kiosikirjallisuuden todellisen sisällön välillä. Tuohon aikaanhan moralistit paukuttivat silmät kiiluen rumpuaan kiosikirjallisuuden huonoudesta ja ties mistä. Totta on, että joukkoon mahtui runsaasti heikompaakin materiaalia – johtuen usein välinpitämättömästä suomennostyöstä, joka oli joskus raa’asti lyhentäen suoritettu, parhaaseen Kirjavaliot-tyyliin. Mutta toiselta puolen joukkoon mahtui teoksia, jotka eivät ainaakaan minun käsittelyssäni eroa millään tavalla siitä arvostuksesta, jota tunnen montaa ns. ”korkeakirjallisuutta” edustavaa teosta kohtaan. Itseasiassa, kiosikirjallisuuden monenkirjavassa maailmassa on julkaistu määrättömästi klassikoiksi kohonneita teoksia. Sitä ei vain monikaan kulttuurin kuluneet fraasit ulkoa oppinut henkilö tiedä.

Varsinkin norjalainen *Morgan Kane* -sarja on minulle edelleen tärkeä, samoin amerikkalaisen Villin Lännen kulttikirjailijan, Louis L’Amourin mestariteokset. Kolmantena mainitsen vielä yhtenä ryhmänä australialaisten lännenkirjailijoiden sankan joukon. Heitä julkaistiin Suomessa lähinnä 100-sivuisissa kuukausittain ilmestyneissä sarjoissa, jotka kantoivat nimeä *Colt*, *Colorado*, *Lännensarja*, *Arizona*, *Virginia* ja *Nevada*. Nuo varsin tiiviit kertomukset ovat kohonneet minun omassa pienessä maailmassani loputtomaksi elämysten läh-teeksi.

En ollut koskaan koulussa varsinkaan äidinkielenopettajien suosiossa, johtuen juuri lukemisistani, joista en älynnyt vaieta. Vastarannankiiski kohotteli päätään... Opettajia ärsytti suunnattomasti ainekirjoitukseni, jotka eivät olleet aivan sitä mitä Opetushallitus edellytti. Oman aikani koulumaailma meidän konnuillamme oli vielä 80-luvullakin ERITTÄIN eroteleiva, oppilaita perheidensä perusteella omiin lokeroihinsa jaotteleiva. Minä, kuten muutkin ”syrjäkylältä” kirkonkylän yläasteelle tulleet ei-toivotut resupekat edustimme opettajien silmissä alkusuomalaista roskaväkeä, renkien ja piikojen penikoita. Rangaistukset koskivat yksinomaan meitä kelvottomia, eivät liki koskaan kirkonkylän paremmista perheistä tulleita herrantertтуja. Huomasin varsin nopeasti avoimen kapinan toimimattomuuden, sillä rangaistukset olivat rasittavia kärsiä. Lukemattomat kerrat istuin muiden epäkelvojen tavoin jälki-istunnossa – mitä ihmeellisimmistä syistä. Ehkä tästä epäoikeudenmukaisuuden päivittäisestä kokemisesta kohosi kapina, jonka ainoa mahdollinen väylä oli ovelasti rivienvälissä osoitettu hienovarainen epäkunnioitus auktoriteetteja kohtaan. Kouluaineissa ne puhkesivat kukkaansa. Sain ilmaistua antipatiani pienin vivahtein, joista suuri ja mahtava opettaja ei saanut niin raskauttavaa otetta, että olisi voinut syöstä minut jälki-istunnon kadotukseen. Harmistuneista, pohtivista ja jopa vihaisista katseista opettajan silmissä näin, että jokin resupekan ampuma sanavasama oli alkanut kalvaa oppineen ihmisen aivo-onteloita vi-

heliäisen madon tavoin...

Joka tapauksessa muistan kouluvuosiinani lukeneeni kirkonkylän kirjastosta lainaamiani Alistair MacLeanin romaaneja, ainoastaan muutaman kappaleen. Länkkärit, *Jerry Cotton* ja sarjakuvat muodostivat pääosan lukemisistani. Ja hyvä niin. Väitän ettei nuoruuteni olisi ollut kovinkaan ihmeellistä ilman niitä. Ihanimmat nuoruusmuistoni sijoittuvat kotipihamme mummonmökkiin, jossa kesälomiani viettäen luin kyseisiä sarjoja niteen toisensa perään. Nuo sarjat innostivat minua kirjoittamaan myös itse. Se vaihe alkoi oitis ensimmäiset lännentarinat luettuani, 10-vuotiaana. 80-luvun kuluessa kirjoitin likipitäen sata kotikutoista lännentarinaa – aluksi käsin, sitten mekaanisella ja lopulta sähkökirjoituskoneella. Niistä ei koskaan tullut klassikoita.

Oppinut psykologi tms. tietäjä oletettavasti vetäisi yhtäläisyysmerkin kelvottomien lukemisteni ja muun elämäni väliin, sillä mikään suuri menestystarina ei elämäni ole ollut. Peruskoulun jälkeen olin erittäin vastahakoinen minkään jatkoinkvisition suhteen. Vanhempani pakottivat minut 6,1-keskiarvon päästötodistus kourassani naapurikunnan lukioon, vieläpä kahtena syksynä peräkkäin – kummallakin kerralla 1. luokalle. Kummallakaan kerralla en läpäissyt ensimmäistäkään kurssia. Olin kurkkuani myöten täynnä koulua, opettajia, kaikkea sitä pystyyn kuollutta ja kalkkeutunutta, joka poikkesi niin suunnattoman paljon omasta sisäisestä maailmastani.

Epätoivoissani hain täysin järjenvastaisesti vapaaehtoisena armeijaan heti lukiokompuointieni jälkeen. Siinäpä vasta oiva paikka auktoriteetteja kammoksuvalle henkilölle! Armeijan selvitin lukemalla kaikki vapaa-ajat lännentarinoita ja Tarzan-romaaneja. Havaitsin meitä lukijoita olevan harmaissa sangen vähän. Riidanhaastajia ja sonnimaisesti möykkäviä barbaareja sitäkin enemmän.

Vaikka suorastaan hengitin lukemaani kirjallisuutta, kuuntelemaani musiikkia ja paria muuta harrastustani, jossakin vaiheessa vanhempieni vinoiluun ja sysimiseen tympääntyneenä hain 21-vuotiaana ammattikouluun. Tutkin tuskan hikikarpalot otsallani opinto-opasta, etsien mahdollisimman lyhyttä linjaa, jolla ei vielä missään tapauksessa olisi ATK:ta. Oletin varastonhoitajan linjan olevan niin alkeellisen, että siellä kirjoitetaan hiilenpalalla. Sinne siis, Tampereelle nääs.

Sivuutan ammattikoulun kokonaan (ATK:n suhteen erehdyin karkeasti!) ja keskityn sen sijaan vapaa-aikaani opiskelija-asuntolan solukämpässäni, siinä vuosien 93-95 mikrokosmoksessani. Jostakin syystä noina yksinäisinä ja ankeina vuosina (junailin toki kotona niin usein kuin pystyin) kävin kaipaamaan lukemisen suhteen jotakin ennen kokematon. En saa päähäni tänäkään päivänä mistä minulle nousi ajatuksiin Ernest Hemingway. Se vain putkahti päähäni pakottavana kutinana, joka sai minut suorastaan kiemurtelemaan työharjoittelupaikassani. Muistan, mikä hirvittävä tuska oli odottaa työharjoittelupäivän päättymistä ja pääsemistä kirjastoon! Hervannan kirjastossa H-hyllylle ja sielu onnesta vislaten keräämään syliin *Ja aurinko nousee*, *Joen yli puiden siimekseen*, *Afrikan vihreät kunnaat*, *Kirjava satama*, *Nick Adamsin tarina*, *Vanhus ja meri*, *Kenelle kellot soivat*, *Kilimandzaron lumet*, *Ensimmäiset 49 kertomusta*, *Käärme paratiisissa*, *Jäähyväiset aseille...* Itse asiassa lainasin useampiakin, mutta en pystynyt lukemaan esim. teosta *Kuolema iltapäivällä* - härkätaisteluraakuudet ja -hehikutukset olivat liikaa eläinten ystävälle.

Olin jo lukenut muutamana aikaisempana vuotena eräänlaisina kokeiluina Arto Paasilinna, Veikko Huovista, Aleksin Kiven *Seitsemän veljestä* jne. Pääasiassa tietäjien ylistämää ns. korkeakirjallisuutta (sitä-mitä-pitää-lukea) olin pyrkinyt välttelemään, koska en ylistäjiensä perusteella voinut uskoa niistä olevan mihinkään. Onneksi olin väärässä. Jostakin syystä ryhdyin Tampereella asuessani merkitsemään pieneen ruutuvihkoon kaikki lukemani kirjat. Merkitsin vain teoksen ja kirjoittajan sekä alkuperäisen julkaisuvuoden.

Tätä menetelmää käytän edelleen, jo neljänteen vihkoon.

Äkisti jotakin kummallista myllerrystä tapahtui. En voi enää muistaa prosessia, mutta jokin aivokemiallinen häiriö lennätti minua seuraavien vuosien aikana mitä kummallisempien kertojain seuraan. Jokusia poimintoja vanhasta vihkostani luntaten: Aapeli, Kalle Pää-talo, John Steinbeck, Yashar Kemal, Väinö Linna, Martti Joenpolvi, Lauri Viita, Simo Hä-mäläinen, Heikki Turunen, Pentti Haanpää, F.E. Sillanpää...

Ammattikoulun toisena vuotena kahlasin läpi ainakin Steinbeckin, kotimaiset klassikot (Lehtonen, Kianto, Canth, Aho, Haanpää, Järnefelt, Linnankoski, Lassila, Waltari...), paljon tuttuja (Huovinen, Paasilinna...) sekä muita erinomaisia kotimaisia (Bondestam, Mukka, Säisä...).

Tampereella sain myös varsinaisesti ensimmäisen kerran pähänouseman, että haluan oman kotikirjaston. Toki minulla oli entuudestaan isot kasat kioskikirjoja, Tarzaneita, joku-nen Huovinen ja Paasilinna, pari Elvis-kirjaa jne., mutten ollut koskaan ajatellut asiaa sen enempiä. Nyt minuun kohosi suoranainen himo saada omia kirjoja. Mistä niitä köyhä ”opiskelija” saa? Kirja-alesta, divareista ja kirpputoreilta!

Tässä onkin oikeastaan minun lukuharrastukseni epilogin paikka. Viimeisinä 21 vuotena lukeminen on tullut vuosi vuodelta tärkeämmäksi elämäni kannattelijaksi, elämäntavaksi. En nyt sentään satunnaisena ilman lukemista kärsittyinä päivänä vieroitusoireissa kärvistele, mutta aika mitätön tuollainen päivä yhtä kaikki on.

Vuosien varrella olen elänyt läpi runsaasti sekä kotimaista että ulkomaista kirjallisuutta, lähes jokaiselta maailmankolkalta. Mausteena mukana ovat olleet kaunokirjallisuuden li-säksi runous, elämäkerrat, historialliset tietoteokset jne. Lukeminen on myös jaottanut vuo-det erilaisiksi kausiksi, jotka saattavat kestää parista viikosta useaan kuukauteen. Esim. al-kuvuodesta saatan lukea kioskikirjallisuutta, keväällä työväenkirjallisuutta, kesällä Tarzanei-ta ja elämäkertoja, syksyllä kotimaista kirjallisuutta, loppuvuodesta kenties ison nivaskan Jerry Cottoneita.

En ole oppinut jaottelemaan erilaista kirjallisuutta, vaikka esim. tämän tekstin yhteydes-sä selkeyden vuoksi olen käyttänyt joitakin oikeaan osoitteeseen johdattavia käsitteitä. Omaan henkilökohtaiseen maailmaani eivät mahdu käsitteet ”korkeakirjallisuus”, ”taidekir-jallisuus”, ”kioskikirjallisuus”, ”viihdekirjallisuus” jne. Minulle ne kaikki ovat osa elämää-ni, enkä näe mitään eroa Marshall Groverin *Bill ja Ben* -länkkäriin, Aleksis Kiven *Nummi-suutareiden* tai John Steinbeckin *Vihan hedelmien* välillä. Ainoa ero on se, että Steinbeckin voin kuvitella lukevani ehkä kevään korvalla, Groverin kesällä ja Kiven syksyllä. Erilaiset kirjat ovat valinneet kuin itsestään oman vuodenaikansa, joka ei kuitenkaan välttämättä aina ole vakio. Joskus rikon tuon kausijärjestelmän, ettei lukeminen muuttuisi liian kaava-maiseksi. Toisaalta on kirjoja jotka tuntuvat istuvan mihin tahansa vuodenaikaan. Esimer-kiksi Joel Lehtosen *Putkinotko* on erinomainen ja sydäntäni lähellä mihin vuodenaikaan ta-hansa.

En viihdy kirjoittaja-, luku- yms. piireissä enkä muutenkaan mielelläni keskustele luke-misesta muiden ihmisten kanssa. Huonona kokemuksenani ovat joka seurassa ja ryhmässä pönöttävät saarnaajat, jotka aina tuntuvat tietävän muita paremmin mitä, milloin ja miksi kenenkin pitäisi lukea. Olen saanut kuulla omien valintojeni lukemisen saralla olevan aina väärä, luen huonoa ja vanhaa. Hyvä on, jos näin on – ehkä minä sitten vain satun pitämään huonosta ja vanhasta. Ihmeen hyvä olo niistä kuitenkin aina tulee.

Totta on, että luen hyvin kitsaasti ns. uutta kirjallisuutta. Kotimaisen kirjallisuuden sa-ralla rakastan yli kaiken vanhoja klassikoita, kuten Joel Lehtosta, Ilmari Kiantoa, Juhani Ahoa, Eino Leinoa, Pentti Haanpää ja Mika Waltaria. Myös sodanjälkeiset kirjailijat ku-ten Aapeli, Timo K. Mukka, Paasilinna ja sata muuta tekevät erinomaisesti kauppansa.

Mutta pääosin en ole viimeisten n. 30 vuoden kirjallisuudesta löytänyt sitä mitä sydämeni ja mieleni halajaa. Toki olen sieltä täältä satunnaisesti joitakin lukenut, mutta pääpaino on kaukana aikojen takana.

Kirjoittamisharrastukseni on muuttunut ns. luovasta lähinnä vain päiväkirjan pitämiseen. Päiväkirjaniteistäni ei tosin ole jälkipolvien löydettävissä kummoistakaan ajankuvaa... Olen huomannut muistelevani usein nuoruuttani ja lapsuuttani, kaihoavani toisinaan jonnekin Puruvedellä olevaan yksinäiseen saareen, jossa saisin asustaa vuoden ympäri kirjat ja metsän eläimet seuralaisinani.

Varsin usein muistelen lapsuuteni sivukylän pientä kirjastoa, joka toimi päivisin koulun ruokasalina. Muutama kirjahylly, joihin mahtui kuitenkin periaatteessa koko maailma. Hellyttävän rumat, oranssiksi maalatut pöydät ja penkit, aukioloaika koululaisille tiistaina yhdellä välitunnilla, muille asiakkaille torstaisin (ei kesäisin) noin klo 17–20. Muistan ne tunnelmalliset lojahdukset kirjastonhoitaja-keittäjä-siivoja-yhdistelmän pamautellessa eräpäiväkortteihin leimoja, muistan vanhojen kirjojen kiehtovan tuoksun – samojen kirjojen, joita jo isäni poikasena lainasi.

Tänään tuo kaikki on enää muistoissa. Toivon muidenkin tuon koulun entisten oppilaiden muistavan vielä tuon pikku kirjaston, johon joukolla juoksimme suoraan tunnilta silloin kauan sitten.

Olen eräänlainen viihdelukija. Enkä tarkoita tällä lukukohteitani, jotka nekin ovat keskiään myötä painottuneet takaisin jännitykseen. Tarkoitin, etten lue uutta oppiakseni ja viisastukseni, kuten yleisen mielipiteen ja median mukaan kai pitäisi. Luen, koska lukeminen tuntuu minusta hyvältä. Minusta tuntuu ihanalta, kun taitava kirjoittaja tempaisee minut lempeästi mukaansa ja johdattaa paikkoihin ja tapahtumiin, joita en ole aiemmin kokenut. Minusta on myös mahtavaa lukea vuosikymmenten varrella lempikirjoikseni muodostuneita teoksia uudestaan ja uudestaan. Tuolloin voin kuvitteellisesti moikata kirjoittajaa: ”Hei, minä tulin taas!” Aina olen ollut tervetullut uudelle vierailulle.

Lapsuuteni kodissa en voi sanoa olleeni mikään vanhempieni ihannelapsi. Harrastin vääriä asioita ja olin heidän mielestään outo ja ties-mitä. Sättimistä ja sysimistä oli toisinaan niin runsaasti, että kirjat ja sarjakuvat toimivat ainoana pakopaikkoina lasta/nuorta ahdistavasta todellisuudesta. En lapsellisuuttani vielä ymmärtänyt miksi jotkut ihmiset sysivät ja tönivät toisia, vaikkeivät nämä olisi heille tehneet yhtikäs mitään. No jaa, enpä ymmärrä sitä vieläkään...

Tex Willer, Tarzan ja Mustanaamio opettivat minulle oikean ja väärän. Luonnollisesti tajusin omillakin aivoillani sen, ettei ketään – olipa kuinka ”paha” tahansa – saa mennä lyömään tai ampumaan. Tarkoitin lähinnä kuvitteellisten sankareiden eräänlaista suoraselkäisyyden koodia, joka torjuu sisäsyntyisesti rasismia, kaikenlaisen sorron ja epäoikeudenmukaisuuden, eriarvoisuuden. Hetkeäkään en kuvitellut heidän ylevillä elämäntavuksillaan pärjäävän tässä maailmassa, jossa vahvat polkevat heikot, jossa omaisuuden kahminen hinnalla millä hyvänsä on ainoa hyve. Siitä huolimatta sarjakuvasankareiden koodisto oli mielestäni enemmän oikein kuin lähiaikaisten ”nekru/ryssä/hurri”-puheet yms. ilkeämielinen reaali maailman ihanteisto.

En ole pärjännyt elämässä, vaikka lukevan ihmisen kuulemma pitäisi. Riippuu toki paljon näkökannasta mitä ”pärjäämisellä” tarkoitetaan. Olen kuitenkin se vanha vastarannakiiski, joten minulle on riittänyt vähempi. Olen ajatellut, että jos niikseen tulee, voin vallan hyvin asua vaikka metsässä jossakin itse kyhäämässäni majassa nuotiotulen lämmössä ja vaikka jäkälää ja kaarnaa nuotiolla keitellen – kunhan minulla on repussani myös muutama kirja elämäni piristykseksi. En halua taloa, en autoa, en venettä, en kesämökkiä, en hienoja vaatteita, en upeita huonekaluja, en herkkuruokaa, en fiinejä viinejä. Mieluisat kirjat riittä-

vät.

Perhe minulla on ollut, mutta vaimolleni lienen ollut liian epämiehekäs kirjoineni. Ehdin kuitenkin elää arkielämää lasteni keralla sen verran, että havaitsin heidänkin löytävän kirjoista mukavan maailman. Mielellään he kuuntelivat iltasatuja, kuten itsekin tein lapsena. Tällä haavaa vaikuttaa, että esikoistyttärelleni lukeminen jää matkakumppaniksi, mutta kuopus pitää teinitaukoa lukemisessaan. Toivottavasti se ei jää lopulliseksi.

Kenties kirjallisuudella olisi elämässäni erilainen rooli jollakin toisella seudulla varttuneena. Ehkä se Etelä-Suomessa olisi tukenut myös muuta elämässä menestymistä, siten kuin asia yleisessä katsannossa nähdään.

Meille korvessa kasvaneille takkutukkaisille, känsäisille isopäälapsille kirjat olivat kuitenkin periaatteessa ainoa lisä perinteisiin inkkarileikkeihin, televisiokaan kun ei onneksi vielä tarjonnut loputonta päänpohmitusta. Joillekin maatalon lapsille kirjaston lainakirjat edustivat myös pakotietä kotitilan töistä: yksinkertaiset vanhan kansan vanhemmat uskoivat koulua varten todella pitävän lukea kokonaisen kirjan illassaan... Jotkut meistä pakenivat kirjoihin liian ankaraa kuria, välinpitämättömyyttä, koululaitoksen luokkasortoa, toiset lukivat vain lukemisen riemusta. Moni hylkäsi kirjat kouluvuosien jälkeen, mutta uskon meitä läpi elämänsä lukeviakin olevan viljalti.

Sähköisiin kirjoihin en tartu, koska mielestäni niillä ei ole mitään tekemistä kirjojen kanssa. Yhden C-kasettimuotoisen äänikirjan olen joskus kuunnellut, mutta ei se vetänyt vertoja paperikirjan nautinnalle. Aika-ajoin uhkaillaan kirjan häviämällä, joten siitäkin pelosta olen koonnut itselleni kotikirjaston, josta riittää iloa ja rikkautta koko loppuelämäkseni, vaikka tästä hetkestä lähtien joutuisin turvautumaan ainoastaan niihin.

Jotakin piti vielä mainita, mutta nyt alkaa olla jo kiire lukemaan...